

Rapid Alert System for *Food and Feed*

RASFF 2015 RAPPORTERING FRA DET NORSKE KONTAKTPUNKTET

GENERELT OM RASFF

RASFF (Rapid Alert System for Food and Feed) er et europeisk meldesystem der det utveksles informasjon om helsefarlig mat og fôr mellom myndighetene i medlemslandene i EU/EØS. Systemet forvaltes av EU-kommisjonen, og hvert enkelt medlemsland har et utpekt kontaktpunkt. RASFF kontaktpunkt i Norge er lagt til Mattilsynet, seksjon eksport og import.

Hensikten med RASFF er å gi myndighetene et effektivt verktøy for å sikre trygg mat som distribueres til og/eller mellom medlemslandene. Meldesystemet er hjemlet i den europeiske matloven (Food Law) som sier at alle medlemsland er forpliktet til raskt å informere via RASFF dersom det avdekkes at helsefarlig mat eller fôrvarer kan være på markedet. Denne EU-forordningen er gjennomført i Norge gjennom Matlovsforskriften. RASFF omfatter fôrvarer og næringsmidler, samt matkontaktmaterialer. Inntil desember 2015 ble RASFF også brukt til informasjon om matsvindel (Food Fraud).

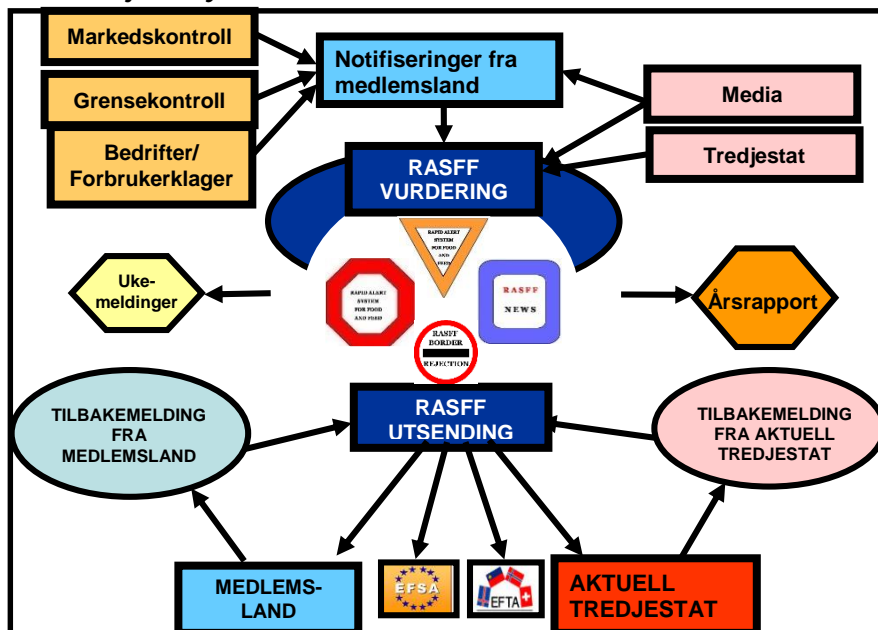
En RASFF-melding skal inneholde mest mulig opplysninger om produktet og risikoen som er funnet, samt opprinnelse og distribusjon av aktuelle varepartier. Man skiller mellom ulike meldinger:

- **Market notifications** er meldinger om farer identifisert i produkter som er på markedet. Avhengig av hvor akutt den identifiserte faren er og distribusjonen av produktet, blir disse meldingene klassifisert av Kommisjonen enten som alert-meldinger eller informasjonsmeldinger.
  - o **Alert notifications** sendes når et parti med mat eller fôr som representerer helsefare er på markedet i EØS-området, og det er viktig at tiltak igangsettes hurtig i land som har mottatt varepartiet eller produsert varepartiet.
  - o **Information notifications** omhandler matvarer eller fôrvarer der risiko ikke er av en slik art at det krever rask handling. Dette kan for eksempel være dersom varene ikke lenger er på markedet, eller at varen kun finnes i det landet som sendte meldingen.
- **Border rejection notifications** er meldinger som skyldes avvisninger ved kontroll av tredjestatsvarer ved grensepassering til EØS-området. Dette omfatter tradisjonell kontroll av animalske varer ved en veterinær grensekontrollstasjon og i tillegg kontroll av visse vegetabiliske risikoprodukter. Et eksempel på dette er nøtter fra enkelte land som kontrolleres for aflatoksiner ved grensepassering.
- **News notifications** er meldinger om saker som anses å være interessante for mat- og fôrmyndighetene i medlemslandene. News-meldinger kan være basert på informasjon sendt av myndighetene i tredjestater, EU-delegasjoner eller internasjonale orga-

nisasjoner. News-meldinger kan også være beskrivelser av næringsmiddelbårne utbrudd, mediasaker eller oversendelse av lister om hvem som kan signere påkrevde helsesertifikat i enkelte land.

De siste årene har problemet med matsvindel (Food Fraud) blitt satt på dagsorden internasjonalt. Det mest kjente eksemplet er saken der hestekjøtt ble blandet inn i kjøttprodukter uten at dette var deklart. RASFF har spilt en stor rolle i informasjonsutveksling og oppklaring av slike saker fram til november 2015. Fra medio november ble et eget elektronisk meldesystem for denne type saker tatt i bruk under betegnelsen Administrative Assistance and Cooperation (AAC). Før dette systemet ble tatt i bruk ble meldinger om matsvindel sendt som News-meldinger i RASFF. Mer informasjon om AAC finner man på EU-kommisjonens nettside http://ec.europa.eu/food/safety/official_controls/legislation/aac/index_en.htm

Informasjonsflyt i RASFF

Figur 1 viser hvordan informasjon utveksles mellom medlemsstater, tredjestater og Kommisjonen. Der som et RASFF-medlem har informasjon om en alvorlig helsefare i enten matvarer eller fôrvarer, skal medlemmet øyeblikkelig informere Kommisjonen via RASFF. Kommisjonen vurderer all innkommende informasjon, klassifiserer meldingene og informerer deretter de andre medlemmene umiddelbart slik at disse kan iverksette nødvendige tiltak. Dette kan innebære tilbaketrekking eller tilbakekalling av et produkt for å beskytte forbrukernes helse. Kommisjonen informerer også aktuelle tredjestater som er involvert i notifikasjonen. Den europeiske myndighet for mattrygghet (EFSA) utfører i enkelte saker risikovurderinger på oppdrag fra Kommisjonen.

Mer informasjon om RASFF kan man finne på EU-kommisjonens nettside http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm

Her finnes det også en database der alle som er interessert kan søke etter RASFF-meldinger. Man kan søke etter RASFF-nummer, ukenummer, agens¹, opprinnelsesland, hvilke land varene er distribuert til, hvilket land som har notifisert meldingen, type melding og produktkategori. Meldingene er anonymisert, dvs. at det ikke er mulig å finne ut hvilke bedrifter eller merkenavn RASFF-meldingene omhandler.

¹ hva som forårsaker en helserisiko

TALL FRA EU FOR 2015

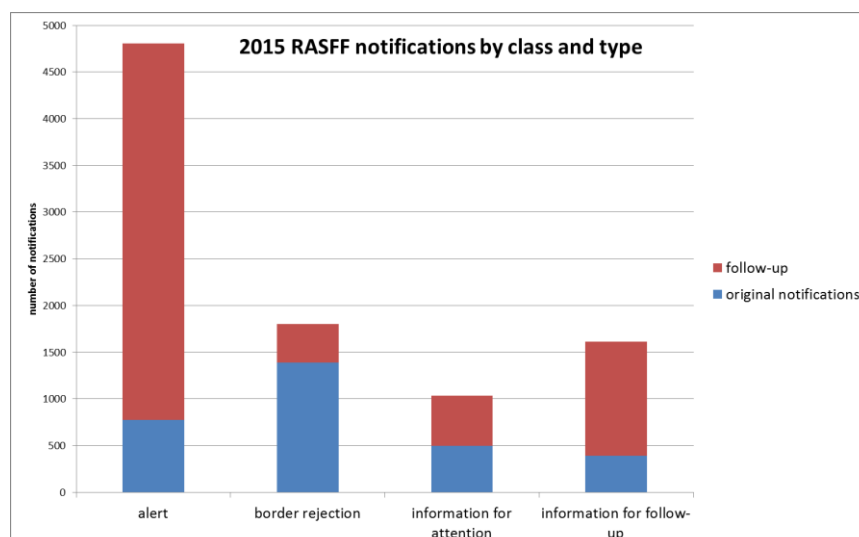
RASFF årsrapporter blir publisert på EU-kommisjonenes hjemmeside, http://ec.europa.eu/food/food/rapidalert/index_en.htm. Fullstendig årsrapport for 2015 fra Kommisjonen er forventet å komme i mai/juni, og vil i tillegg til rapporten inneholde analyser og omtale av trender og fokusområder i året som gikk.

Noen tall er klare, men vi gjør oppmerksom på at disse tallene er foreløpige og kan bli endret. I 2015 ble det sendt totalt 9248 meldinger via RASFF. Antall nye originale notifikasjoner var 3044, som gav en nedgang på 3,4% i forhold til 2014 (3157). Antallet tilhørende oppfølgingsmeldinger økte med 14,6% fra 5910 til 6204.

Tabell 1: Tabellen under viser utviklingen av antall originale RASFF notifikasjoner og antall oppfølgingsmeldinger de siste 5 årene:

Totalt antall	Original-meldinger	Oppfølgings-meldinger
2011	3812	4767
2012	3516	5281
2013	3205	5158
2014	3157	5910
2015	3044	6204

RASFF-meldinger skal være meldinger om funn som kan representere helsefare. EUs RASFF-team har derfor de siste par årene ønsket å begrense meldingene ved å oppfordre medlemslandene til å legge vekt på risikovurdering og i stedet informere andre land via andre kanaler i rene informasjonssaker. Dette har bidratt til å øke andelen alertmeldinger i forhold til andre type notifikasjoner. 775 av meldingene i 2015 ble klassifisert som «alert», en økning på 3,2% fra 2014 (751). Det er også en økning i antall oppfølgingsmeldinger, noe som bekrefter at sakene blir fulgt opp i land som er flagget (for eksempel produsentland eller land produktene er distribuert til).

Figur 2: Figuren viser fordelingen av notifikasjoner fordelt på klassifisering og type melding. Grafen er hentet fra RASFF-databasen.

1387 av meldingene gjaldt varepartier som ble avvist ved grensekontroll inn til EØS-området. 155 av meldingene omhandlet funn i fôrvarer og ingredienser til fôr og 152 av meldingene var relatert til matkontaktmaterialer.

NORSKE NOTIFIKASJONER I 2015

I 2015 ble det sendt 34 notifikasjoner fra Norge om funn gjort på det norske markedet eller om avvisninger på grensekontrollstasjoner. Av disse ble to notifikasjoner på honning trukket fordi grunnlaget for meldingen var feil. Antallet norske notifikasjoner viser en nedgang på 32% fra 2014 og er det laveste antallet siden 2010 (24).

Utvikling i antall notifikasjoner sendt fra Norge

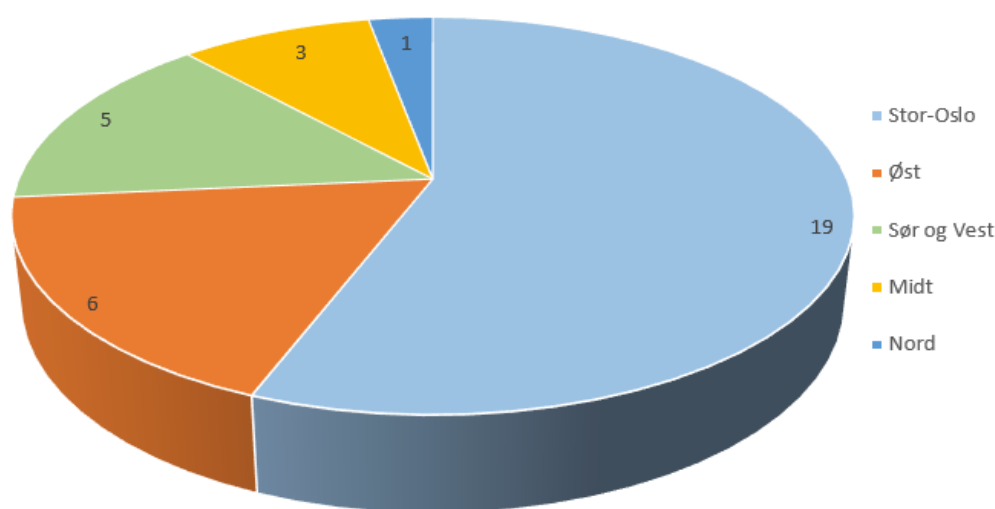
Antallet notifikasjoner varierer fra år til år. Blant annet vil det de årene Mattilsynet har tilsynskampanjer som omfatter prøvetaking, gjerne bli flere funn som medfører notifikasjoner.

Tabell 2: Tabellen viser antall norske RASFF-notifikasjoner de siste årene.

År	2011	2012	2013	2014	2015
RASFF-meldinger fra Norge	52	64	45	50	34

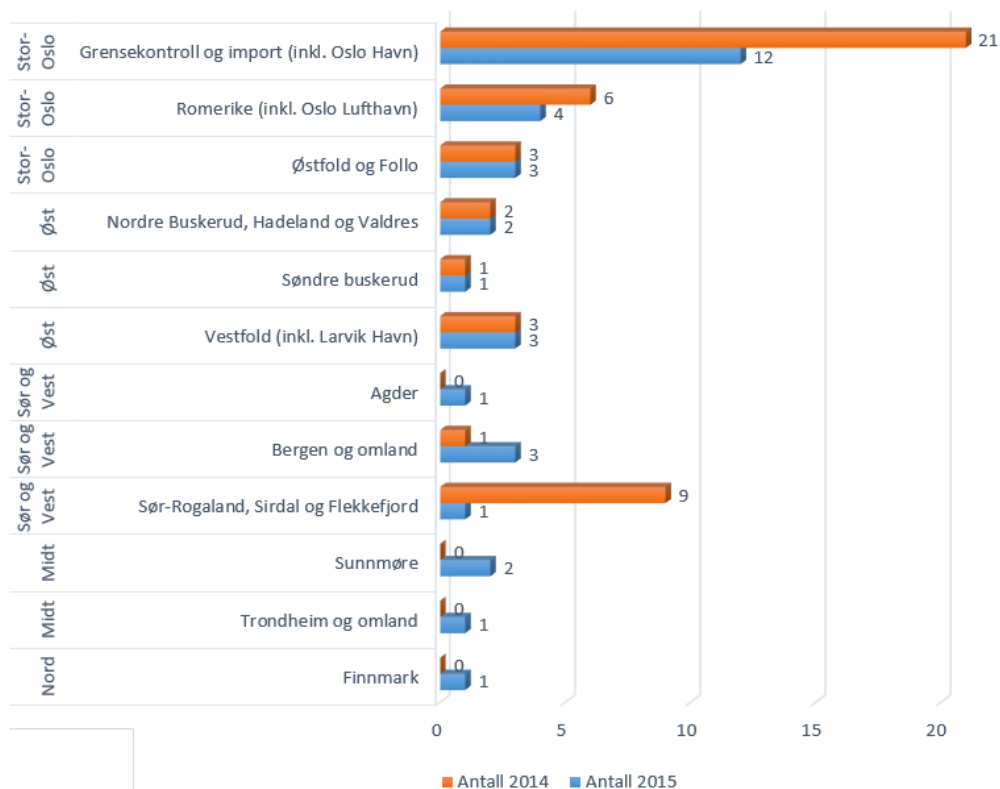
Fordeling av notifikasjoner per region og avdeling

Det ble i 2015 notifisert meldinger i alle Mattilsynets regioner. Fordelingen mellom regionene og avdelingene varierer noe fra år til år, blant annet som følge av sentral fordeling av ansvar for ulike tilsynskampanjer/prosjekter, overvåking- og kontrollprogrammer (OK-programmer) og som følge av prioriteringer innen den enkelte region.

Figur 3: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per region i 2015.

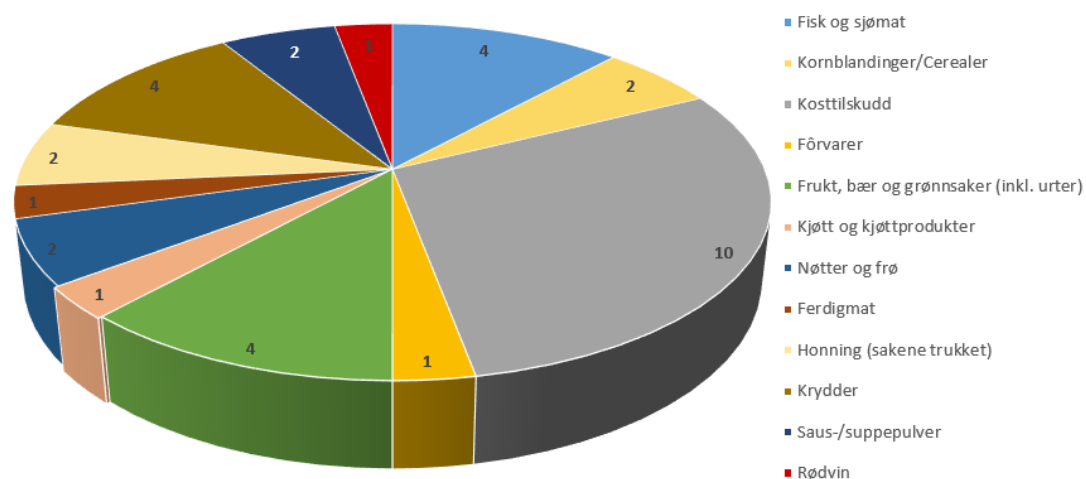
Som tidligere år var det flest notifikasjoner fra region Stor-Oslo. Hele 56% av notifikasjonene kom fra denne regionen, hvor det var avdeling Grensekontroll og import som notifiserte flest med 13, etterfulgt av avdeling Romerike og avdeling Østfold og Follo med tre hver. Region Øst og region Sør og Vest fulgte etter med henholdsvis seks og fem notifikasjoner.

Figur 4: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per avdeling i 2015 mot antallet for samme avdeling i 2014. Avdelinger/distriktskontorer som notifiserte i 2014 og ikke i 2015 er ikke tatt med.

Notifiseringer per produktkategori

Det ble i 2015 en forandring i hvilken produktkategori som hadde flest notifikasjoner. Etter flere år med urter og grønnsaker på toppen, ble det i 2015 notifisert flest funn i produktkategorien kosttilskudd. Det ble notifisert like mange funn i kosttilskudd som foregående år, 10 notifikasjoner. For kategorien frukt, bær og grønnsaker (inkl. urter) gikk antallet ned, fra 19 til 4 notifikasjoner.

Figur 5: Figuren viser oversikt over antall notifikasjoner per produktkategori i 2015.

At kosttilskuddene troner øverst på listen skyldes funn etter klager fra forbruker. Avvikene gjaldt for høyt innhold av vitaminer (6) eller ikke godkjente ingredienser (4). Nedgangen i notifiserte funn i kategorien frukt, bær og grønnsaker (inkl. urter) kan skyldes færre prøveuttak av disse produktene, blant annet som følge av endringer i reglene for produkter som skal underkastes strengere kontroll ved import.

Notifiserte agens

Hvilke avvik som danner grunnlag for notifikasjonene varierer. I 2015 ble det notifisert 15 forskjellige agens. Flest notifiseringer hadde vi på ulike mikrobiologiske funn (7), henholdsvis Salmonella (4), E.Coli (1), Staphylococcus enterotoxin (1) og mugg (1). Flest notifiseringer innen ett og samme agens var for høyt innhold av vitaminer i kosttilskudd (6), etterfulgt av innhold av ikke godkjente ingredienser (4) også det i kosttilskudd. Plantevernmiddelester og aflatoxin som agens ble notifisert tre ganger hver, mens udeklarte allergener og fremmedlegemer ble notifisert to ganger hver.

Litt om noen utvalgte notifikasjoner

Det ble notifisert 10 forskjellige kosttilskudd i 2015, som er det samme antallet som i 2014. Kosttilskuddene hadde fire forskjellige opprinnelsesland, henholdsvis Sverige (5), Kina (2), Tsjekia (2) og USA (1). Kosttilskuddene fra Sverige og USA hadde for høyt innhold av vitamin A eller D, mens kosttilskuddene fra Kina og Tsjekia inneholdt ulovlige ingredienser, som for eksempel tadalafil (potensfremmende) og synefrin (slankemiddel) som er klassifisert som legemidler i Norge.

Funn av Salmonella ble notifisert fire ganger, henholdsvis i sesamfrø fra India, finmalt kantarell fra Kina, hjortefilet fra Spania og tørket rosmarin fra Tyskland. Salmonella i sesamfrøene ble avdekket ved prøvetaking i grensekontrollen og partiet ble avvist. De øvrige funnene ble avdekket gjennom virksomhetenes egenkontroll.

Ved ett tilfelle ble det avdekket funn av svinekjøtt i ferdigmat, fersk pasta med lam og storfe, produsert i Estland. Funnet ble notifisert på mistanke om matsvindel som en RASFF News-melding. Produktet ble trukket fra markedet og returnert til avsender i Tyskland. Produsenten mente det trolig var forurensning fra produksjonen før, som inneholdt svinekjøtt, som hadde gitt positivt utslag på svine-DNA.

Tre ganger notifiserte Norge funn av for høye restmengder av plantevernmidler i ferske grønnsaker, henholdsvis chilipepper fra Vietnam, Thai brokkoli fra Thailand og bønner med belg fra Laos. Chilipeperen ble stoppet på grensen, mens de to andre produktene allerede var blitt omsatt i markedet og trolig spist opp på grunn av begrenset holdbarhet.

Bildet viser Thai brokkoli/Kale som hadde for høye restmengder av plantevernmidlene, acetamiprid, amitraz, flubendiamide og klorpyrifos

Det ble meldt to notifikasjoner på honning, som senere ble trukket. Begge gjaldt påvisning av tilsatt sukker som ble vurdert som svindel. Det viste seg senere at disse resultatene var ukorrekte, noe som skyldtes en feil ved det laboratoriet som utførte analysene.

En av de norske RASFF meldingene i 2015 omhandlet ingrediens til produksjon av dyrefôr, hvor det ble påvist aflatoxin B1 i økologisk maisgluten fra India. Varepartiet var allerede blitt brukt i produksjonen og det ble vurdert til at fortyningen var så stor at det ferdige produktet ikke utgjorde noen helsefare for dyrene.

Det var ingen norske meldinger om matkontaktmaterialer.

Bakgrunnen for de norske notifikasjonene

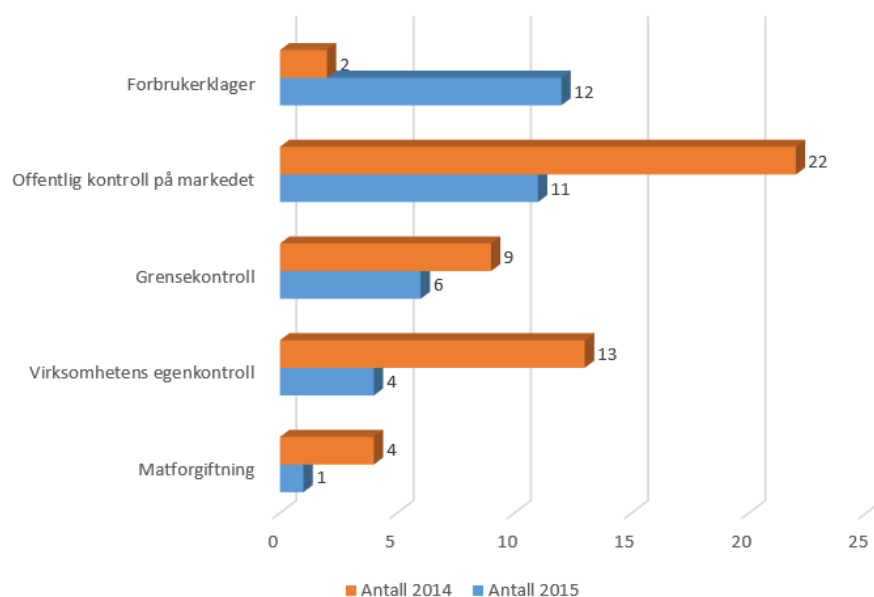
Antall notifikasjoner fra Norge varierer fra år til år. En av grunnene til dette, er at både handelsmønsteret og vårt EU-harmoniserte regelverk for importkontroll er i stadig endring. I de årene der EU har definert produkter som ofte importeres til Norge som risikoprodukter, ser vi at lovpålagt prøvetaking ved import fører til flere funn og følgelig flere notifikasjoner. Et eksempel på dette er urter fra Thailand der funn av både plantevernmiddelrester og smittestoffer har bidratt til statistikken over norske notifikasjoner de siste årene. At disse nå, av EU, ikke lenger er pålagt intensivert grensekontroll kan være en av grunnene til at antallet norske notifikasjoner har gått ned.

Det er også en sammenheng mellom Mattilsynets prøvetaking, antall prøver og hva det tas prøver av, og antall notifikasjoner. Tilsynskampanjer som inkluderer importvarer samt prøvetaking, vil som regel generere funn og følgelig nye notifikasjoner. Mattilsynet har ikke hatt denne type kampanjer eller prosjekter i 2015. Type OK-programmer og hvor risikobaserte disse er, vil også kunne påvirke antallet notifikasjoner.

En annen faktor er funn i virksomhetenes egenkontroll og deres plikt til å melde fra til Mattilsynet dersom det avdekkes regelverksbrudd.

Notifikasjoner på bakgrunn av matforgiftninger eller andre hendelser vil naturligvis variere, og i Norge unngikk man store nasjonale matbårende utbrudd i 2015.

En siste faktor som varierer, er forbrukerhenvendelser. Mye medieoppmerksomhet om saker, som for eksempel kosttilskudd i 2015, førte til økt forbrukerengasjement.

Figur 6: Figuren viser type kontroll eller hvordan avvik er blitt oppdaget og meldt videre fra Norge.

I 2015 ble det en økning i notifiseringer basert på forbrukerklager, 12 mot bare to i 2014. Kosttilskuddene utpekte seg i denne sammenheng. Antallet notifiseringer basert på offentlig kontroll på markedet ble halvert, fra 22 i 2014 til 11 i 2015. Antall avvisninger ved grensekontroll gikk også ned, fra 13 til 6, noe som kan skyldes endringer i reglene for produkter som skal underkastes strengere kontroll ved import. I 2015 ble det også en nedgang i notifikasjoner basert på meldinger fra virksomhetene etter deres egenkontroll, fra 13 til 4. Ved ett tilfelle ble det notifisert en melding basert på en matforgiftning, som også er en nedgang.

En fullstendig oversikt over alle RASFF-notifikasjoner fra Norge i 2015 gis i vedlegg 1.

SAKER SOM KREVDE OPPFØLGING I NORGE I 2015

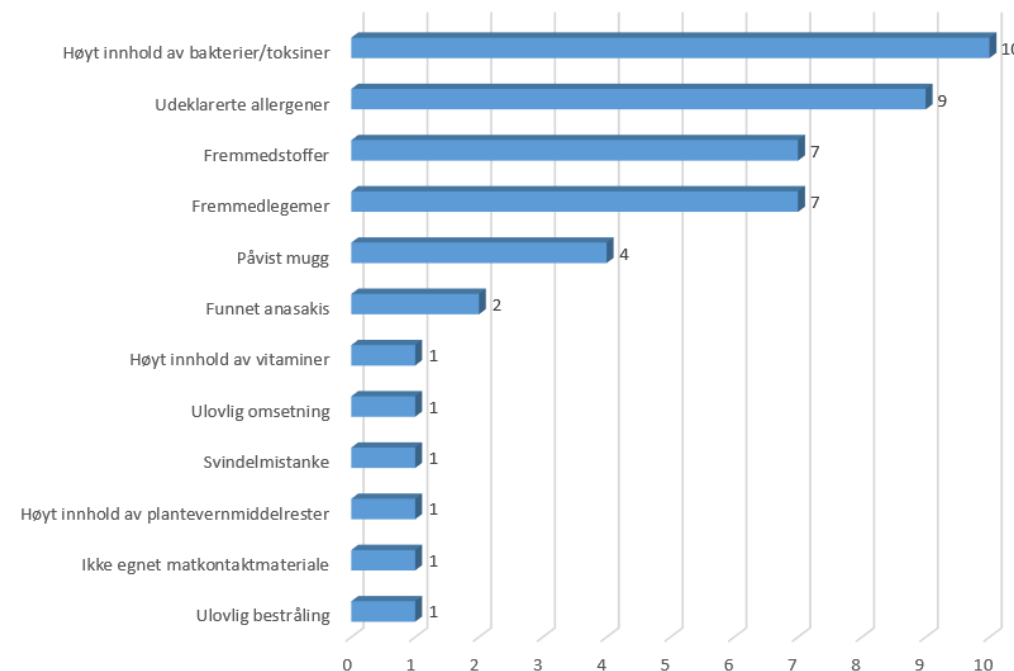
Det norske RASFF kontaktpunktet vurderer alle meldinger som kommer fra RASFF kontaktpunkt i EU-kommisjonen. I 2015 videresendte det norske kontaktpunktet 164 originale meldinger internt i Mattilsynet, enten til videre oppfølging i avdelingene (45) eller bare til orientering (119). I tillegg ble oppfølgingsmeldinger til disse også sendt hvis de ble vurdert å være av interesse.

I 2015 var det totalt 45 saker som krevde oppfølging av avdelingskontorene, en økning på 21% fra 2014. Sakene gjaldt som oftest produkter som er importert til Norge (40), men slik oppfølging gjaldt også varer/råvarer med norsk opprinnelse som er prøvetatt av myndigheter i andre land (5). De norske notifikasjonene er ikke medberegnet her.

Tabell 3: Tabellen viser utvikling i antall saker som har krevd oppfølging i Norge

År	2011	2012	2013	2014	2015
Oppfølgingsaker	32	30	30	37	45

I mange av sakene hadde virksomhetene selv ryddet opp etter varsel fra leverandøren på forhånd. I noen tilfeller var det gått så lang tid at produktet allerede var konsumert eller gått ut på dato. Alle sakene ble fulgt opp av avdelingskontorene og det ble gitt tilbakemelding til EU om oppfølgingen i Norge. 15 av Mattilsynets avdelingskontor var involvert og flest saker (21) måtte Oslo, Asker og Bærum følge opp, etterfulgt av avd. Østfold og Follo (8) og avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord (7).

Figur 7: Figuren viser antall håndterte meldinger per agens i 2015.

Det var stor variasjon i meldingene. 10 meldinger var om sykdomsframkallende bakterier eller toksiner, som for eksempel funn av Salmonella i sjokoladevaffelkjeks. Ni ganger ble det meldt om produkter som inneholdt udeklarte allergener. Udeklarte allergener kan potensielt være til stor fare for en allergiker/intolerant person.

Ulike typer fremmedlegemer ble meldt ved syv tilfeller, disse gjaldt blant annet funn av mus i peanøttsmør, rotteavføring i frokostblanding og levende insekter i ulike pastaprodukter.

For øvrig var det meldinger om blant annet legemiddelrester og miljøgifter. Kun en av meldingene gjaldt matkontaktmaterialer (migrasjon av DEHP i spisebrikker fra Danmark).

En fullstendig oversikt over saker som krevde oppfølging i Norge er nærmere beskrevet i vedlegg 2.

Vedlegg 1. Oversikt over norske notifikasjoner i 2015

Notifisert dato	Produkt	Agens	Opprinnelses-land	RASFF-nummer	Region/avdeling	Bakgrunn for RASFF-melding
06.01.2015	Sesamfrø	Salmonella Anatum	India	2015.AAK	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll, grensekontroll
21.01.2015	Pasta med lam og storfe	Svindel; påvist svinekjøtt	Estland	15-773	Midt, avd. Trondheim og Omland	Offentlig kontroll på markedet
13.02.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin A	USA	2015.0162	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo	Forbrukerklage
13.02.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin D	Sverige	2015.0163	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo	Forbrukerklage
13.02.2015	Kosttilskudd	Ulovlig forbindelse av magnesium (aspartat)	Kina	2015.0165	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo	Forbrukerklage
16.02.2015	Frokostblanding	Fremmedlegeme	Storbritannia	2015.0175	Sør og Vest, avd. Agder	Forbrukerklage
16.02.2015	Chilipepper	Plantevernmidler; Karbofuran og Heksakonazol	Vietnam	2015.AHM	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll, grensekontroll
18.02.2015	Kosttilskudd	Ulovlig innhold av Tadalafil	Kina	2015.0191	Midt, avd. Sunnmøre	Offentlig kontroll på markedet
25.02.2015	Kantarell, finmalt	Salmonella spp.	Kina	2015.0226	Øst, avd. Vestfold	Virksomhetens egenkontroll
09.03.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin D	Sverige	2015.0280	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Forbrukerklage
09.03.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin D	Sverige	2015.0283	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Forbrukerklage
09.03.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin A	Sverige	2015.0288	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Forbrukerklage
09.03.2015	Kosttilskudd	For høyt innhold av vitamin A	Sverige	2015.0284	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Forbrukerklage
12.03.2015	Chilipulver	Aflatoksin	India	2015.ALA	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll, grensekontroll
19.03.2015	Thai brokkoli / Kale	Plantevernmidler; diverse	Thailand	2015.0335	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll på markedet
01.04.2015	Hjortefilet	Salmonella diarizonae	Spania	2015.0405	Øst, avd. Vestfold	Virksomhetens egenkontroll

Notifisert dato	Produkt	Agens	Opprinnelsesland	RASFF-nummer	Region/avdeling	Bakgrunn for RASFF-melding
13.04.2015	Saltfisk og klippfisk	Ukjent opprinnelse	Ukjent (eksport fra Norge)	2015.0466	Midt, avd. Ålesund	Offentlig kontroll på markedet
11.05.2015	Quinoaflak, økologiske	Mugg; Aspergillus pseudoglaucus	Bolivia	2015.0581	Stor-Oslo, avd. Romerike	Forbrukerklage
09.06.2015	Rødvin	Fremmedlegemer; glassfragmenter	Sør-Afrika	2015.0712	Stor-Oslo avd. Romerike	Forbrukerklage
17.06.2015	Tran	Ulovlig produsert	Norge	2015.0772	Nord, avd. Finnmark	Offentlig kontroll på markedet
17.07.2015	Kosttilskudd	Ulovlig ingrediens; synefrin	Tsjekkia	2015.0940	Øst, avd. Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres	Offentlig kontroll på markedet
17.07.2015	Kosttilskudd	Ulovlige ingredienser; papain og bromelain	Tsjekkia	2015.0948	Øst, avd. Nordre Buskerud, Hadeland og Valdres	Offentlig kontroll på markedet
29.07.2015	Rosmarin, tørket	Salmonella salamae	Tyskland	2015.0984	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Virksomhetens egenkontroll
04.09.2015	Tørket ansjos	Kadmium	Thailand	2015.1138	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll, grensekontroll
24.09.2015	Kryddermiks	Aflatoksin	Etiopia	2015.1204	Øst, avd. Søndre Buskerud	Offentlig kontroll på markedet
21.10.2015	Pangasiusfilet	Staphylococcus enterotoxin	Vietnam	2015.1309	Sør og Vest, avd. Midt-Rogaland	Prøvetaking etter matforgiftning
04.11.2015	Sausepulver	Inneholder udeklart egg	Island	2015.1388	Sør og Vest, avd. Bergen og Omland	Forbrukerklage (etter allergisk reaksjon)
09.11.2015	Sause- og suppepulver	Inneholder udeklart egg	Færøyene	2015.1411	Sør og Vest, avd. Bergen og Omland	Forbrukerklage (etter allergisk reaksjon)
30.11.2015	Økologisk fôr	Aflatoksin B1	India	2015.1502	Øst, avd. Vestfold	Offentlig kontroll på markedet
30.11.2015	Bønner med belg	Plantevernmidler; diverse	Laos	2015.1509	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import	Offentlig kontroll på markedet
18.12.2015	Bringebær	E.Coli	Spania	2015.1608	Sør og Vest, avd. Bergen og Omland	Offentlig kontroll på markedet
22.12.2015	Gresskarkjerner	Larver	Kina	2015.1628	Stor-Oslo, avd. Romerike	Virksomhetens egenkontroll

2 saker på honning hvor man mistenkte innhold av tilsatt sukker ble trukket. Dette som følge av feiltolkning av analyseresultater.

Vedlegg 2. Oversikt over RASFF-saker som har krevd oppfølging i Norge i løpet av 2015

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2014.0955	Arsen i E331 (trinatriumcitrat) fra Kina via Nederland	Opprinnelig melding kom fra Belgia i 11.07.14, men først i en oppfølgingsmelding fra Nederland 27.02.15 ble det avdekket at tilsetningsstoffet E331 var brukt i leskedrikker/energisdrikker som blant annet var distribuert til Norge.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2014.1627	Plantevernmiddelester (metalaxyl og thiamethoxam) i økologisk solsikkekake fra Ukraina	Opprinnelig melding kom fra Tyskland etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at deler av partiet var distribuert til Norge via Danmark. Ca halvparten (10,4 tonn) ble sendt tilbake til Danmark, mens resten (9,6 tonn) var allerede brukt i produksjon av økologisk fôr. Fôr som ikke var solgt, ble brukt i produksjon av konvensjonelt fôr for høner. Det økologiske fôret ble ikke trukket fra markedet.	Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord og Øst, avd. Vestfold
2015.0075	Salmonella spp i økologisk tahini fra Tyskland	Melding fra Tyskland etter offentlig kontroll i markedet. Videre undersøkelser viste at andre produkter også var berørt og at disse var distribuert til flere land, blant annet Norge. Produzent og norsk grossist hadde allerede trukket alle produkter som kunne være infisert av Salmonella.	Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord
2015.0096	Salmonella spp i malte melonfrø fra Storbritannia	Opprinnelig melding fra Østerrike etter offentlig kontroll ble etter videre undersøkelser i Nederland utvidet til å gjelde blant annet Norge. Videre undersøkelser i Norge viste at de to norske virksomhetene hadde mottatt varer med andre holdbarhetsdatoer og batchnummer enn det som opprinnelig var notifisert.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import og Sør og Vest, avd. Agder
2015.0101	Levende insekter i sesamfrø fra India	Melding fra Danmark etter kundeklage om levende insekter. Etter nærmere undersøkelse i Sverige ble også Norge berørt. Produkter med en bestemt holdbarhetsdato ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.0152	Udeklart mandel i fajita-kit fra Sverige	Melding fra Storbritannia etter virksomhetens egenkontroll. Etter nærmere undersøkelser ble det avdekket at flere produkter og land var berørt, blant annet Norge. Totalt ble 26 forskjellige krydderblandinger eller produkter med krydderblandinger trukket fra det norske markedet og det ble lagt ut advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.0251	Anisakis i sløyd, kjølt makrell fra Norge	Melding fra Romania etter virksomhetens egenkontroll. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at produktet solgt fra Norge var 20 tonn frossen rund makrell og at produktet kun hadde blitt distribuert til Romania. Etter bearbeiding i Romania ble makrellen solgt som tint og sløyd. Over 400kg ble destruert.	Midt, avd. Trondheim og omland og Sør og Vest, avd. Nordfjord
2015.0372	Udeklarerte hasselnøtter i godteri fra Sverige	Melding fra Sverige etter virksomhetens egenkontroll. Totalt 23 forskjellige typer godteri var distribuert til flere land, deriblant Norge. Salget av produktene ble stoppet og varene sperret i påvente av nye etiketter som inneholdt opplysninger om hasselnøtt i produktet.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import og Sør og Vest, avd. Haugalandet
2015.0375	Høyt innhold av aluminium i platin mel fra USA	Melding fra Nederland etter virksomhetens egenkontroll. Produktet var distribuert til Norge og alt var solgt til sluttkunde.	Stor-Oslo, avd. Oslo, Asker og Bærum
2015.0436	For høyt innhold av vitamin D i kosttilskudd, fra USA	Melding fra Sverige etter offentlig kontroll. Produktet var importert til Norge fra USA for videredistribusjon til Sverige. Produktet, som hadde svensk og finsk merking, var ikke i salg i Norge.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.0464	Udeklarert sesam i nudelsuppe fra Taiwan	Opprinnelig melding kom fra Nederland etter virksomhetens egenkontroll. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at produktet også var distribuert til Norge via Tyskland. Totalt 20 kartonger var blitt importert, og gjenværende produkter ble trukket tilbake fra butikken.	Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord Midt-Rogaland
2015.0480	Ulovlig bestrålt tørket ansjos fra Thailand	Melding fra Nederland etter virksomhetens egenkontroll. Produktet var distribuert videre til mange land, deriblant Norge. Hele varepartiet var allerede solgt til sluttkunde.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.0542	Ulovlig salg av Dim Sum fra Kina	Melding fra Nederland etter offentlig kontroll. Noen produkter viste seg å inneholde svinekjøtt. Disse var å anse som ulovlig importert og uriktig påført nederlandsk godkjeningsnummer. Varene var blant annet distribuert til Norge og hos en av to mottakere var det varer igjen som ble stoppet for salg.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.0594	Død mus i økologisk peanøttsmør fra Nederland	Melding fra Storbritannia etter en kundeforhold. Produktet ble distribuert til Norge via Storbritannia. Virksomheten var slutt-solgt, men fordi holdbarhetsdatoen ikke var utløpt ble det gjennomført en tilbakekalling fra forbruker via en advarsel på virksomhetens hjemmeside, samt varsel til butikkene som hadde solgt produktet.	Sør og Vest, avd. Bergen og omland

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.0610	Salmonella munchen i røkt paprikapulver fra Spania, via Irland	Melding fra Spania etter offentlig kontroll. Produktet var distribuert til mange land, blant annet Norge. Av partiets 5 kg var 280 gram brukt til interne tester i to virksomheter. Ingen produkter med paprikapulveret hadde kommet ut i markedet.	Stor-Oslo, avd. Romerike
2015.0614	DNP (2,4-nitrophenol) i kosttilskudd fra USA via Nederland	Melding fra Storbritannia etter offentlig kontroll. Fra meldingen til Storbritannia ble DNP beskrevet som ulovlig og svært helsefarlig. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at produktet også var distribuert til Norge. Produktet var til salg på en norskspråklig nettside, men man greide ikke å få tak i oppgitt mottaker av varepartiet. Også toll og politiet er interessert i denne virksomheten, uten å oppnå kontakt.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.0669	Salmonella senftenberg i fiskemel fra Norge	Opprinnelig melding fra Finland etter virksomhetens egenkontroll oppgav Danmark som produksjonsland. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at fôret (blanding fra 3 ulike varepartier) var produsert i Norge og distribuert kun til Finland. Det ble gjennomført omfattende prøvetaking og analyser (totalt 89 prøver) av varepartiet hos produsent uten å finne Salmonella.	Sør og Vest, avd. Haugalandet
2015.0726	Metallfragmenter i økologiske dadler fra Nederland	Melding fra Tyskland etter virksomhetens egenkontroll. Produktet var distribuert til mange land, blant annet Norge. Ingen dadler kom ut i markedet.	Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord
2015.0769	Fare for skader i munn ved konsum av tranebærjuice fra Danmark med mugg	Melding fra Danmark etter kundeklage hvor kunden hadde fått vondt i munnen og spiserøret. Produktet var distribuert til flere land, blant annet Norge. Resterende produkter på lager og i butikk ble trukket fra markedet og deler ble kastet/destruert, mens noe ble returnert til produsenten i Danmark.	Stor-Oslo, avd. Romerike og Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2015.0785	Listeria monocytogenes i kjølt gorgonzola dip fra Italia	Melding fra Italia etter offentlig kontroll. Produktet var blitt distribuert til Norge, men det var litt forvirring rundt hva som var riktig produktnavn. Fordi produktets holdbarhetsdato var utløpt, var det ingen produkter igjen verken på lager eller i butikk.	Stor-Oslo, avd. Romerike

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.0805	Migrasjon av DEHP i spisebrikker fra Danmark	Melding fra Danmark etter offentlig kontroll. Varen var merket med symbolet for matkontaktmaterialer, men tilfredsstilte ikke kravene. Produktet var distribuert til flere land, blant annet Norge. Produktet ble trukket fra markedet av produsenten og noen butikker hadde fått enkelte varer i retur fra forbrukere.	Sør og Vest, avd. Agder/ avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkefjord/ avd. Bergen og omland Stor-Oslo avd. Østfold og Follo/ avd. Grensekontroll og import Nord, avd. Helgeland Øst, avd. Glåmdal og Øs- terdal
2015.0807	Udeklart egg og melk i aprikos med amaretto fra Italia	Melding fra Sverige etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at den norske etiketten deklarte både egg og melk. Det var den svenske/danske oversettelsen som hadde mangler.	Stor-Oslo, avd. Grense- kontroll og import
2015.0824	Dioksiner i torskelever fra Latvia, råmateriale fra Norge	Melding fra Tyskland etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at råvaren, torskelever, kom fra Norge. Produktet ble sporet og man fant ut at det ble levert til Latvia i 2013. Det var ikke mulig å ta prøve av råvarer i Norge da varens holdbarhet var utløpt.	Nord, avd. Finnmark
2015.0842	Avføring fra rotte i frokostblanding fra Storbritannia	Melding fra Danmark etter kundeklage. Etter nærmere undersøkelse var samme vareparti blitt distribuert til flere land, blant annet Norge. Produktet ble trukket fra markedet og det ble lagt ut advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Romerike
2015.1047	Aflatoksin og Salmonella i pistasjnøtter fra Jordan	Opprinnelig melding fra Østerrike etter virksomhetens egenkontroll. I oppfølgingsmelding fra Nederland fremkom det at produktet var blitt distribuert til Norge. Oppført mottaker mente de aldri hadde mottatt disse nøttene fra Nederland. De kjøpte sine nøtter fra en annen norsk importør som igjen handler fra den nederlandske leverandøren.	Stor-Oslo, avd. Grense- kontroll og import
2015.1054	Ikke lovlig Sorbinsyre E200 i energidrikk fra Nederland	Melding fra Finland etter offentlig kontroll. Produktet var produsert i Nederland for en norsk virksomhet og distribuert til flere land, blant annet Norge. Produktet var av virksomheten plassert i annen varegruppe enn det finske myndigheter mente, dermed opererte man med ulike krav/grenseverdier. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at også andre produkter (energi geler) var berørt. Totalt 12 produkter ble trukket fra markedet.	Stor-Oslo, avd. Grense- kontroll og import

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.1075	Salmonella i sjokoladevaffel (bar) fra Nederland	Melding fra Nederland etter virksomhetens egenkontroll. I oppfølgingsmelding fremkom det at produktet også var distribuert til Norge. Mottakeren var blitt informert og hadde trukket produktet fra markedet. Det ble lagt ut advarsel til forbrukerne på Matportalen	Sør og Vest, avd. Bergen og omland
2015.1111	Glassbiter i kapers i eddik fra Spania	Opprinnelig melding fra Finland etter en kundeklage. I oppfølgingsmelding fra Spania framkom det at varen blant annet var distribuert til Norge. Produktet var allerede sluttsolgt fra lager flere måneder tidligere og virksomheten hadde ikke mottatt kundeklager.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2015.1135	Udeklarerte peanøtter i hasselnøtkrem og mandelkrem fra Spania	Opprinnelig melding fra Spania etter virksomhetens egenkontroll og utvidet til å berøre flere land etter oppfølgingsmelding fra Danmark, deriblant Norge. Produktet var blitt distribuert til Svalbard, men ble trukket fra markedet før varen kom fram til butikken. Varene ble destruert ved ankomst Svalbard.	Nord, avd. Troms og Svalbard
15-805	Mistanke om svindel med ål (Unagi) fra Kina	Nyhetsmelding fra Tyskland etter offentlig kontroll. Det ble mistenkt at ålen var av annen og fredet art (<i>Anguilla anguilla</i>) enn merket. Produktet var distribuert til flere land, blant annet Norge. Virksomheten hadde 50 kg som ble sperret for salg.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1191	Garcinia cambogia Desr i kosttilskudd fra Sverige	Melding fra Danmark etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelser kom det fram at den svenske leverandøren hadde en norsk filial med salg av produktet fra en norsk nettside. Produktet ble trukket fra markedet og det ble lagt ut advarsel til forbrukerne på Matportalen	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1213	Mugg i rugbrød fra Nederland	Melding fra Nederland etter kundeklage. I en oppfølgingsmelding fremkom det at produktet også var distribuert til to virksomheter i Norge. Produktet ble sperret på virksomhetenes lagre. Det var ikke tegn til mugg på produktene, men virksomhetene ville observere de noen dager før evt. frislipp.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2015.1215	Salmonella bredenei i fiskemel fra Tyskland	Opprinnelig melding fra Belgia etter offentlig kontroll. I en oppfølgingsmelding fremkom det at produktet også var distribuert til Norge. Mottakeren i Norge hadde gjort egne analyser hvor det ikke ble påvist Salmonella. Produktet var brukt i fôrproduksjon og ble derfor distribuert videre i Norge og til andre land, med negative Salmonella analyser. Fiskemelet var allerede brukt opp i videre fiskefôrproduksjon.	Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.1283	Udeklart gluten i rekesnacks fra Nederland	Opprinnelig melding fra Finland etter offentlig kontroll. I en oppfølgingsmelding fra Nederland fremkom det at produktet har blitt distribuert til flere land, blant annet Norge. Produktet var også under mistanke om innhold av soya, da en ikke-verifisert analyse gav utslag. Produktet ble trukket tilbake og det ble lagt ut en advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2015.1292	Phenoxyethanol i kaviar fra Belgia	Melding fra Irland etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelse i Belgia framkom det at produktet også var distribuert til Norge. Produktet ble trukket fra markedet og destruert.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1341	Mugg i halloweengodteri (Jelly candy) fra Kina	Melding fra Sverige etter kundeklage. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at produktet var blitt distribuert til blant annet Norge. De norske mottakerne hadde allerede fått melding fra sin svenske leverandør. De hadde ikke opplevd å finne mugg selv, men valgte å sperre varene for salg i butikk og på lager. Det ble lagt ut en advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo og Sør og Vest, avd. Haugalandet
2015.1360	Ikke godkjent ny mat ingrediens agmatine sulphate i kosttilskudd fra Polen, råmateriale fra Kina	Melding fra Polen etter offentlig kontroll. Produktet var distribuert til mange land, blant annet Norge. Etter nærmere undersøkelse hos den norske virksomheten, framkom det at de ikke hadde mottatt det aktuelle produktet og har heller aldri hatt det for salg på sin nettside.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1392	Anisakis i kjølt brosmefilet fra Frankrike, råmateriale fra Norge	Melding fra Frankrike etter offentlig kontroll. Produktet var kun distribuert til Frankrike og internt i Norge. Restene av partiet som var på lager ble destruert. Ikke mottatt klage fra den norske mottakeren. Anisakis er et kjent problem i brosmefilet og saken ble nedgradert av kommisjonen.	Midt, avd. Trondheim og omland
2015.1397	Udeklart sulfitt i marinert sopp på glass fra Polen	Melding fra Polen etter offentlig kontroll. Etter nærmere undersøkelse framkom det av en oppfølgingsmelding fra Litauen at produktet var gått til Norge via Litauen. Virksomheten i Norge bekreftet mottak av produktet, men de hadde mottatt en annen holdbarhetsdato og lot enn det som var oppgitt i meldingen.	Sør og Vest, avd. Bergen og omland

RASFF-nr	Tittel	Beskrivelse	Region/avdeling
2015.1415	Udeklarerte nøtter i rosiner og mandel miks fra Tyskland	Melding fra Sverige etter virksomhetens egenkontroll. Flere land var berørt, blant annet Norge. I Norge var flere regioner berørt. Ingen kjente tilfeller av allergiske reaksjoner her hjemme. Produktet ble trukket fra markedet og det ble lagt ut en advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import Øst, avd. Mjøsområdet Sør og Vest, avd. Sør-Rogaland, Sirdal og Flekkfjord/ avd. Bergen og omland/ avd. Agder Midt, avd. Trondheim og omland
2015.1428	Levende insekter i tørkede pastaprodukter fra Italia	Melding fra Danmark etter kundeklager. Etter nærmere undersøkelser viste det seg at 5 forskjellige pastaprodukter var blitt distribuert til Norge. Produktene ble trukket fra markedet og kastet.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1460	Fremmedlegeme i fullkorn hamburgerbrød fra Norge	Melding fra Danmark etter kundeklage. Produktet var produsert i Norge kun for det danske markedet og det var ingen produkter på lager. Trefragmentenes opprinnelse var vanskelig å stadfeste, men hadde mest sannsynlig kommet med råvarene.	Stor-Oslo, avd. Østfold og Follo
2015.1552	Udeklart peanøtt i Cereal bar/energibar fra Tsjekia	Melding fra Finland etter offentlig kontroll. I oppfølgingsmelding fra Sverige framkom det at produktet også hadde blitt distribuert til Norge via Sverige. Produktet ble trukket fra markedet og det ble laget en advarsel til forbrukerne på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1581	Salmonella ssp i peppermyntepulver fra Egypt	Melding fra Storbritannia etter virksomhetens egenkontroll. I oppfølgingsmelding fra Sverige framkom det at produktet også var distribuert til Norge via Sverige. Leverandøren i Sveige hadde allerede kontaktet sin norske mottaker og produktet var blitt trukket fra markedet og destruert.	Stor-Oslo, avd. Grensekontroll og import
2015.1620	Mugg vaniljestang fra Estland	Melding fra Sverige etter virksomhetens egenkontroll. De aktuelle produktene var distribuert til Sverige og Norge. Vaniljestangen ble trukket fra markedet og advarsel til forbrukerne ble lagt ut på Matportalen.	Stor-Oslo, avd. Romerike